



ОСТАРЯВАНЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО НА БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ ПЕРИОДА 1960-1999 ГОДИНА

Тодор Калоянов*

РЕЗЮМЕ Статията е посветена на изключително сериозния проблем за остаряването на населението. През последните десетилетия този процес у нас протича твърде интензивно. Изследването обхваща периода 1960-1999 г. С помощта на различни характеристики - средна възраст, медианна възраст, индекси на остаряване, натоварване и зависимост, е проследена динамиката в изменението на възрастовата структура на населението в България.

Под влияние на различните процеси, протичащи в населението, неговото възрастово разпределение непрекъснато се променя. В същото време това разпределение оказва влияние върху динамиката на демографските процеси. Неслучайно възрастовата структура е важен елемент в анализите на специалистите, защото тя представлява основата, върху която се осъществява движението и възпроизводството на населението. Ражданията, умиранията и миграциите променят не само броя на населението, но обуславят и промените в неговото възрастово разпределение. Събития, които са се случили преди десетилетия, са предопределили възрастовата структура на населението днес. От друга страна, от днешната възрастова структура зависи възпроизводството на населението през следващите 50-100 години.

Периодът 1960-1999 г. се характеризира с твърде противоречиви и сложни въздействия върху възрастовата структура на населението на България. Вследствие на индустриализацията протече много интензивна миграция в посока село-град, което доведе до сериозен дисбаланс във възрастовото разпределение на населението в селата. Там останаха главно възрастни хора и силно се влошиха възпроизводствените възможности на селското население. Миграцията бе най-силна през 50-те и 60-те години, след което бавно отслабна. За периода 1950-1970 година е характерно, че почти липсва външна миграция. Изключение прави емиграцията на българските турци през 1969 г. (2569 души), 1970 г. (11010

* Д-р, главен асистент в катедра „Статистика и иконометрия“ в Университета за национално и световно стопанство, София 1100; e-mail: todork@unwe.acad.bg.